

ձայնէ, սեւեռնին վրայ կը ներգործէ այն. պիտի փոփոխական սաստկութեամբ որ հեռախօսից թրթռացող թիթեղքն շար. ժուան կը ստանան և ձայնը յառաջ կը բերեն:

Արդ մինչև ցայժմ լուսախօսը մեծ գործածութեան մէջ չմտաւ, սակայն կատարեւազործութիւնքն և գործածութիւնքն պիտի չյաժմենան դալու, թէ. պէտ և զհեռախօս գործին մերժելու չափ չէ:

Արդարեւ 'ի հեռաստանէ կարենալ խօսիլն առանց հաղորդչաց՝ գեղեցիկ և հարկաւոր բան է, բայց լոյսն կը խափանի և կըխտորի յաժմենայն փոքր արդեւչաց, մինչդեռ թիթեղքը ամենայն տեղ կը փոփոխի և ըստ հարկին տեղափոխութեանց կը հնազանդին: Բայց սակայն առիթք չեն պակասիր, յորում լուսախօսը պիտի կարենայ միշտ ստոյգ ծառայութիւններ մատուցանել:

Բացայայտ է որ նա միշտ կ'ըլլայ որ և իցէ անձանց խօսակցութեան, առանց հեռադրական թիթեղու: Պիտի կարենան խօսիլ տունէ 'ի տուն, 'ի գործատունէ՝ իւր բաժանմանց սրահները, զանգակատունէ՝ ուրիշ մը, և այլն: Պատերազմի ժամանակ նշան տալու լոյս կը գործածէին, արդ ընդհակառակն ուղղակի կրնայ խօսուիլ և հասկըցուիլ: Շոգենաւք 'ի ծովու, կրնան թողուլ իրենց նշանները և խօսիլ: Նշանաբարձ հեռագիրները 'ի հեռաստանէ անց. նոյ նաւերուն բերանով յանձնարարութիւնները զրկեն պիտի:

Ուրեմն զգործածութիւնքն ըստ ժամանակին պիտի ըլլան. առ այժմ 'ի բաց թողլով զապագայն, գոհ ըլլանք ճանչնալով գիւտ մը, որ իրաւամբ կըրնայ կոչուիլ այժմեան բնաբանութեան եղականներէն մին:

Նոր գրիչ Մագ-քիմնուն. — Չկայ մէկն որ շարունակաբար սովորական գրիչ մը գործածէ, և կամ քիչ մ'երկար ժամանակ բանեցընէ, և պողպատի և սագի փետրէ շինուած գրչէն աւելի դիւրագործածելի գործւոյ մը պիտոյքը չգտայ: Պէտք է ամեն վայրկեան թաթախել գրիչն թանաքի մէջ, շար. ժուան որ ժամանակ կը կորսնցընէ և կը յոգնեցընէ միանգամայն. միշտ ըզթուղթը արատաւորելու վտանգ կայ. և հազիւ թէ սկսի գրիչն աղէկ գրել, ահա թանաքը կը պակասի: Ահա. սիկ ծանր առարկութիւնք որ եղան այն վայրկեանէն, երբ սկսաւ գրիչ և թանաք 'ի գործ ածուիլ, և որք չեն կրնար առարկուիլ փոքրիկ գործւոյս զոր կ'ուզենք նկարագրել:

Իր ձևն ընդհանրապէս կապարէ գրչի կը նմանի: Բռնելիքն խողովակ մ'է լի սովորական գրելու կամ ընդ.

օրինակական թանաքով: Երբ որ գրելու կը ծառայէ, բոլորաձև է և կ'աւարտի վայելուչ ձևով ոսկեզօծ խողովակիկով մը, ծայրը իռիսով, և վայլուն հայելոյ պէս: Իռիսի խողովակին ծայրը բացուած անձուկ ճեղքուած է մը, թանաքն կը վազէ ա. մենաթեթեւ ճնշմամբ թղթին վրայ, և գործւոյն չէնքն այնպէս է՝ որ այս վազելը անմիջապէս կը գադարի երբոր ձեռաց ճնշումն կը վերանայ:

Մէկն եթէ այս գրիչս ունենայ, կրնայ գրել եօթանասունէն մինչև ութսուն երես թղթոյ առանց ընդհատման: Արատաւորութիւնքն անկարելի են, և երբ գործին չի բանիր, պնդապէս կը գոցուի, այնպէս որ թանաքն ոչ կրնայ խտանալ և ոչ ցամաքիլ: Կարեւոր է ա. ղէկ թանաք գործածել. խողովակն դիւրաւ կը լեցուի փոքրիկ սարուածով մը զոր ամեն գրիչ ունի իր հետն: